

Svar

dómsmálaráðherra við fyrirspurn Jóhönnu Sigurðardóttur um sektakerfi lögreglunnar.

1. Hvað voru sektarboð mörg árið 2003 og það sem af er árinu, og hvernig skiptast þau eftir tegundum brota?

Sektarboð voru alls 37.823 á árinu 2003 og það sem af er árinu 2004 nemur fjöldi sektarboða alls 31.810, en síðastnefnd tala miðast við stöðuna hinn 15. október 2004. Um skiptingu eftir tegundum brota og nánari tölfræðilegar upplýsingar vísast til eftirfarandi taflna.

Fjöldi sektarboða frá 1998 til 2003 og það sem af er 2004, eftir umdæmum.

	2000	2001	2002	2003	2004 (staðan 15. okt.)
Akranes	686	593	794	921	748
Akureyri	3.795	2.677	2.998	1.866	2.215
Blönduós	2.188	2.201	2.306	1.859	2.038
Bolungarvík	69	85	51	56	33
Borgarnes	791	1.864	1.561	1.311	742
Búðardalur	25	112	117	139	150
Eskifjörður*	379	343	383	535	528
Hafnarfjörður	3.543	2.930	1.913	3.426	2.657
Hólmavík	286	209	632	760	419
Húsavík	383	554	816	493	475
Hvolsvöllur	650	751	681	1.017	593
Höfn	46	117	151	141	240
Ísafjörður	564	541	592	606	332
Keflavík	2.712	2.936	2.289	2.425	2.128
Keflavíkurflugvöllur	787	843	530	563	797
Kópavogur	2.529	3.462	3.321	2.868	2.241
Ólafsfjörður	55	121	203	187	205
Patreksfjörður	62	155	132	162	43
Reykjavík	12.456	12.374	16.702	10.920	9.032
Sauðárkrókur	581	745	674	810	983
Selfoss	2.405	2.716	3.508	4.001	2.935
Seyðisfjörður	510	548	279	655	437
Siglufjörður	90	73	91	80	172
Snæfellsnes	482	515	570	866	734
Vestmannaeyjar	407	415	535	526	348
Vík	269	302	365	630	585
Samtals	36.750	38.182	42.194	37.823	31.810

* Embætti sýslumannsins í Neskaupstað var sameinað embætti sýslumannsins á Eskifirði 1. janúar 2000.

Fjöldi brota í sektarboðum 2003 og það sem af er 2004, eftir tegund brots.

	2003	2004 (til 15. okt.)
Akstur gegn rauðu ljósi (5. gr.)	1.281	855
Of hraður akstur. Hraðamæling (37. gr.)	21.242	18.187
Skoðun, vanrækt að færa ökutæki til aðalskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	4.450	3.548
Skoðun, vanrækt að færa ökutæki til endurskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	1.375	983
Stöðvunarskylda ekki virt (5. gr.)	847	634
Ökumaður vélknúins ökutækis notar farsíma án handfrjálts búnaðar (47a)	699	905
Ökuskírteini ekki meðferðis (48. gr.)	2.638	2.235
Ökuskírteini, ekið án þess að endurnýja ökuskírteini (48. gr.)	710	668
Öryggisbelt/bílbelti ekki notað af ökumanni (71. gr.)	1.935	2.000
Önnur brot	5.440	4.020
Samtals	40.617	34.035

Fjöldi brota í sektarboðum 2003.

	Samtals
Að óþörfu ekið svo hægt eða hemlað svo snögglega að það tefur eðlilegan akstur annarra eða skapar hættu (36. gr.)	2
Afstunga, brot á skyldum við umferðaróhapp (10. gr.)	108
Akreinanotkun, röng akreinanotkun og beygja (15. gr.)	3
Akstur bifreiða án starfshæfnisvottorðs (rgl. 136/1995, sbr. 50. gr. umfl.)	2
Akstur bifreiða til farþegaflutnings í atvinnuskyni án réttinda (50. gr.)	2
Akstur bifreiðar eða bifhjóls án þess að hafa öðlast ökuréttindi (48. gr.)	165
Akstur bifreiðar eða bifhjóls sviptur ökuréttindum (48. gr.)	3
Akstur bifreiðar, meira en 3.500 kg að leyfðri heildarþyngd, án réttinda (50. gr.)	14
Akstur dráttarvélar, vinnuvélar, léttis bifhjóls og torfærutækis án þess að hafa öðlast réttindi (55. gr.)	14
Akstur dráttarvélar, vinnuvélar, léttis bifhjóls og torfærutækis sviptur réttindum (55. gr.)	1
Akstur gegn rauðu ljósi (5. gr.)	1.281
Akstur utan vega, ökutæki ekið utan vega í þéttbýli (5. gr. a)	26
Akstursdagur ökumanns 4 til 8 klst. of langur (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	2
Akstursdagur ökumanns allt að 4 klst. of langur (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	7
Áletrunum eða merkjum á ökutæki áfátt (59. gr.)	3
Áspungi allt að 10% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	258
Áspungi allt að 20% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	195
Áspungi allt að 30% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	47
Áspungi meiri en 30% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	18
Bann við framúrakstri ekki virt (5. gr.)	38
Biðskylda ekki virt (25. gr.)	166
Brot á reglugerð um hleðslu, frágang og merkingu á farni (73. gr.)	17
Brot á reglugerð um stærð og þyngd ökutækja (75. gr.)	12
Brot á reglum um tengingu og drátt ökutækja (62. gr.)	13
Brot á sérreglum fyrir létt bifhjól (42. gr.)	6
Brot á sérreglum fyrir torfærutæki (43. gr.)	16
Búnaði fyrir farm áfátt (59. gr.)	2

	Samtals
Börnum, öldruðum, fötluðum, sjúkum ekki sýnd tillitssemi (4. gr.)	16
Dyr ökutækis opnaðar til hættu eða óþæginda o.fl. (5. mgr. 27.gr)	1
Eftirvagn eða tengitæki tengt við bifhjól (62. gr.)	1
Eigandi/umráðamaður neitar að gera grein fyrir því hver hafi stjórnað ökutæki (58. gr.)	3
Eigi gengið frá ökutæki með tryggilegum hætti (4. mgr. 27. gr.)	9
Eigi höfð aðgát við akstur frá vegarbrún, skipt um akrein, ekið til hliðar, stöðvað eða dregið úr hraða (17. gr.)	60
Eigi sýnd nægileg varúð við framúrakstur (a–d liðir 2. mgr 20. gr)	25
Eigi sýnd sérstök aðgát við vegamót (25. gr.)	104
Eigi vikið nægilega eða dregið úr hraða (19. gr.)	1
Eigi vikið nægilega eða framúrakstur torveldaður	1
Eigi virtur almennur forgangur á vegamótum o.fl. (hægri reglan) (25. gr.)	13
Einstefna, ekið gegn einstefnu (5. gr.)	103
Ekið á röngum vegarhelmingi (14. gr.)	7
Ekið eða lagt á svæði sem ekki er ætlað umferð ökutækja (5. gr.)	9
Ekið eftir gangbraut/gangstíg (13. gr.)	13
Ekið fram úr við eða á vegamótum (22. gr.)	11
Ekið fram úr þegar vegsýn er skert (22. gr.)	4
Ekið hægra megin fram úr (20. gr.)	17
Ekið ógætlega á vegamótum (15. gr.)	10
Ekið óvarlega á vegamótum o.fl. (26. gr.)	1
Ekið vinstra megin fram úr ökutæki sem er að sveigja til vinstri (20. gr.)	1
Erlend ökuskiðtreini, reglur þar um (54. gr.)	2
Erlend ökutæki, brot á reglum um erlend ökutæki (66. gr.)	1
Farmur, óhæfilega gengið frá farni (73. gr.)	23
Farþegar eða farmur byrgja útsýn ökumanns (73. gr.)	1
Farþegar fluttir á þann hátt að það veldur þeim eða öðrum hættu (73. gr.)	11
Forgangur ekki virtur (25. gr.)	135
Forgangur gangandi vegfaranda eigi virtur (26. gr.)	3
Framúða og/eða fremri hliðarrúður þaktar litaðri plastfilmu. (Sbr. rgl. u.g.&b. 09.10.5, sbr. 60. gr. umfl.)	85
Framúrakstur rétt áður en komið er að gangbraut eða á henni (24. gr.)	13
Fyrirmælum lögreglu ekki hlítt (5. gr.)	11
Gangbrautarréttur eigi virtur (26. gr.)	15
Hangið í ökutæki á ferð (6. gr.)	4
Hélaðar rúður á ökutæki (59. gr.)	6
Hjálmur, farþegi á bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	1
Hjálmur, farþegi á léttu bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	4
Hjálmur, farþegi á torfærutæki án hlífðarhjálms (72. gr.)	1
Hjálmur, ökumaður á bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	3
Hjálmur, ökumaður á léttu bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	4
Hjálmur, ökumaður á torfærutæki án hlífðarhjálms (72. gr.)	3
Hjólbarðar í ólagi (59. gr.)	27
Hlé ekki tekið frá akstri eftir meira en 6 klst. samfelldan akstur (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	5
Hliðarbil ófullnægjandi (20. gr.)	1

	Samtals
Hraðamæli áfátt (59. gr.)	3
Hætta eða óþægindi leiða af ökutæki (59. gr.)	3
Hættulegur farmur – ekið án aðstoðarmanns við flutning á sprengifímum vörum (73. gr.)	1
Hættulegur farmur – skortur ökumanns á tilskildum réttindum (ADR-réttindi) (73. gr.)	4
Lagt á röngum vegarhelmingi o.fl. (27. gr.)	293
Ljóskerjum eða glitaugum áfátt (59. gr.)	316
Manni, sem ekki hefur til þess réttindi, falin stjórn bifreiðar eða bifhjóls (58. gr.)	4
Manni, sem ekki hefur til þess réttindi, falin stjórn dráttarvélar, vinnuvélar, léttis bifhjóls eða torfærutæki (58. gr.)	4
Merkjagjöf vanrækt (31. gr.)	62
Munum fleygt eða skildir eftir á vegi þannig að þeir hafi í för með sér hættu eða óþægindi fyrir umferð (77. gr.)	1
Nagladekk notuð án heimildar (59. gr.)	124
Notkun skráningarskylds ökutækis án þess að það hafi verið skráð og skráningarmerki sett á það (63. gr.)	57
Of hraður akstur. Hraðamæling (37. gr.)	21.242
Of hraður akstur. Sérstök gerð ökutækja (38. gr.)	221
Of hraður akstur. Ökumhraði eigi miðaður við aðstæður (36. gr.)	65
Of margir farþegar (73. gr.)	108
Of stutt bil milli ökutækja (14. gr.)	84
Óheimil eða röng notkun ljósa (32. gr.)	299
Óheimil stöðvun eða lagning ökutækis á gangstétt, -stíg, umferðareyjum o.þ.h. Gjald skv. 108. gr.	23
Óhreinkun vegar, brot á reglum þar um o.fl. (77. gr.)	5
Óþarfa hávaði frá vélknúnu ökutæki (35. gr.)	6
Röng staðsetning fyrir og við beygju á vegamótum (15. gr.)	4
Samfelld sólarhringshvíld styttri en 6 klst. (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	5
Samfelld vikuhvíld of stutt (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	17
Sérstakur öryggisbúnaður fyrir barn ekki notaður (71. gr.)	22
Skerming hjóla (17. gr. rgl.u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	3
Skoðun, vanrækt að færa ökutæki til aðalskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	4.450
Skoðun, vanrækt að færa ökutæki til endurskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	1.375
Skráningarmerki vantar eða eru ógreinileg (64. gr.)	203
Skráningarmerki vísitandi gerð ógreinileg (64. gr.)	1
Skráningarnúmer, brot á reglum um skráningarmerki og skráningarskírteini (64. gr.)	34
Skráningarskírteini fylgir ekki ökutæki (64. gr.)	8
Skyldur ökumanns brotnar, þegar ökutæki hefur stöðvast í sérstökum tilvikum (30. gr.)	1
Stokkið af eða á, eða verið utan á ökutæki á ferð (6. gr.)	4
Stýrisbúnaði áfátt (59. gr.)	1
Stöðvun ökutækis á eða við vegamót veldur óþarfa óþægindum (25. gr.)	5
Stöðvunarskylda ekki virt (5. gr.)	847
Stöðvunarskylda, forgangur ekki virtur (25. gr.)	61
Sveigt of snemma til hægri (20. gr.)	1
Svigakstur á tveimur eða fleiri akreinum (23. gr.)	14
Tengibúnaði áfátt (59. gr.)	12
Tillitssemi, eigi sýnd nægjanleg tillitssemi eða varúð (4. gr.)	87

	Samtals
Umferðarmerki ekki virt (5. gr.)	244
Umferðarmerkingar, ekki ekið samkvæmt umferðarmerkingum (5. gr.)	103
Undirvörn (23. gr. rgl.u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	1
Útblásturskerfi áfátt (59. gr.)	8
Útsýn úr ökutæki áfátt (59. gr.)	36
Vanrækt að færa ökutæki, sem breytt hefur verið á þann veg að það kallar á breytta skráningu, til breytingaskoðunar (67. gr.)	1
Vanrækt að tilkynna eigendaskipti (64. gr.)	1
Vanrækt að tilkynna lögreglu um slys (10. gr.)	35
Vanrækt að veita forgang við akstur út á veg frá bifreiðastæðum, lóðum, landareignum o.s.frv. (25. gr.)	31
Vanrækt að veita nægilegt rými á vegi o.fl. (26. gr.)	1
Vátryggingaskylda vanrækt (93. gr.)	136
Vöntun á ökurita (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	5
Þess eigi gætt að farþegi yngri en 15 ára noti öryggis- og verndarbúnað (71. gr.)	39
Ökuljós eigi tendruð í dagsbirtu (32. gr.)	63
Ökuljós eigi tendruð þegar birta er ófullnægjandi (32. gr.)	46
Ökumaður veldur hættu eða óþægindum við akstur undir brú, í göngum, undir rafmagns- eða símalínum o.þ.h. (75. gr.)	8
Ökumaður vélknúins ökutækis notar farsíma án handfrjálts búnaðar (47a)	699
Ökuréttindi – bifreið dregur eftirvagn eða tengitæki sem gert er fyrir meira en 750 kg heildarþyngd, ekið án þess að hafa réttindi til slíks (50. gr.)	2
Ökuréttindi, akstur létts bifhjóls án ökuréttinda (55. gr.)	4
Ökuréttindi, akstur torfærutækis án ökuréttinda (55. gr.)	3
Ökuréttindi, akstur vinnuvélar án ökuréttinda (55. gr.)	1
Ökuriti – innsigli rofið eða vantar (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	1
Ökuriti – skráningarblað ekki notað (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	8
Ökuriti – skráningarblað ekki rétt útfyllt (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	57
Ökuriti – skráningarblað notað lengur en í einn sólarhring (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	31
Ökuriti starfar ekki sem skyldi (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl. og IV. kafla reglugerðar EBE nr. 3821/1985)	39
Ökuskírteini ekki meðferðis (48. gr.)	2.638
Ökuskírteini, ekið án þess að endurnýja ökuskírteini (48. gr.)	710
Ökutæki bakkað eða snúið þannig að hætta eða óþægindi skapast fyrir aðra (17. gr.)	49
Ökutæki ekki fært til reglubundinnar árlegrar skoðunar eða mælingar og skoðunar á 6 ára fresti (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	94
Ökutæki ekki haldið nægjanlega til hægri (14. gr.)	3
Ökutæki lagt á brú (28. gr.)	1
Ökutæki lagt við heimreið húss eða lóðar (28. gr.)	5
Ökutæki lagt við hlið annars ökutækis sem stendur við brún akbrautar (28. gr.)	2
Ökutæki lagt við vatnshana slökkviliðs (28. gr.)	2
Ökutæki lagt þannig að hindri aðgang að öðru ökutæki eða færslu þess af staðnum (28. gr.)	1
Ökutæki lagt þannig að það veldur óþægindum eða hættu fyrir umferð (27. gr.)	60
Ökutæki stöðvað eða lagt á eða við gangbraut. Gjald skv. 108. gr.	3
Ökutæki stöðvað eða lagt á eða við vegamót. Gjald skv. 108. gr.	1

	Samtals
Ökutæki stöðvað eða lagt á hringtorgi (28. gr.)	1
Ökutæki stöðvað eða lagt á merktu bifreiðastæði leigubifreiða eða fatlaðra. Gjald skv. 108. gr.	2
Ölvun á reiðhjólum (45. gr.)	1
Öryggisbelti/bilbelti ekki notað af farþega (71. gr.)	225
Öryggisbelti/bilbelti ekki notað af ökumanni (71. gr.)	1.935
Öryggisbúnaði ökutækis áfátt (59. gr.)	8
Öryggisbúnaður (24. gr. rgl. u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	3
Samtals	40.617

Fjöldi brota í sektargerðum 2004 (staða þann 15. október).

	Samtals
Að óþörfu ekið svo hægt eða hemlað svo snögglega að það tefur eðlilegan akstur annarra eða skapar hættu (36. gr.)	1
Aðbúnaði ökumanns eða farþega áfátt (59. gr.)	1
Afstunga, brot á skyldum við umferðaróhapp (10. gr.)	62
Akreinanotkun, röng akreinanotkun og beygja (15. gr.)	5
Akstur bifreiða til farþegaflutnings í atvinnuskyni án réttinda (50. gr.)	1
Akstur bifreiðar eða bifhjóls án þess að hafa öðlast ökuréttindi (48. gr.)	174
Akstur bifreiðar eða bifhjóls án þess að hafa öðlast ökuréttindi, í annað sinn (48. gr.)	3
Akstur bifreiðar, meira en 3.500 kg að leyfðri heildarþyngd, án réttinda (50. gr.)	10
Akstur dráttarvélar, vinnuvélar, léttis bifhjóls og torfærutækis án þess að hafa öðlast réttindi (55. gr.)	7
Akstur gegn rauðu ljósi (5. gr.)	855
Akstur utan vega, ökutæki ekið utan vega í þéttbýli (5. gr. a)	21
Akstursdagur ökumanns allt að 4 klst. of langur (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	1
Áspungi allt að 10% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	145
Áspungi allt að 20% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	143
Áspungi allt að 30% umfram leyfilegt hámark (76. gr. sbr. rg. 528/1998)	34
Bann við framúrakstri ekki virt (5. gr.)	45
Biðskylda ekki virt (25. gr.)	95
Brot á reglugerð um flutning á hættulegum farmi (73. gr.)	1
Brot á reglugerð um hleðslu, frágang og merkingu á farmi (73. gr.)	15
Brot á reglugerð um stærð og þyngd ökutækja (75. gr.)	9
Brot á reglum um tengingu og drátt ökutækja (62. gr.)	4
Brot á sérreglum fyrir létt bifhjól (42. gr.)	5
Brot á sérreglum fyrir torfærutæki (43. gr.)	16
Brot gegn reglum um notkun erlendra ökutækja (66. gr.)	1
Brot gegn reglum um tímabundinn akstur skráningarskyldra ökutækja án skráningar (64. gr.)	1
Börnum, öldruðum, fötluðum, sjúkum ekki sýnd tillitssemi (4. gr.)	12
Dyr ökutækis opnaðar til hættu eða óþæginda o.fl. (5. mgr. 27.gr)	1
Eigandi/umráðamaður neitar að gera grein fyrir því hver hafi stjórnað ökutæki (58. gr.)	1
Eigi gengið frá ökutæki með tryggilegum hætti (4. mgr. 27. gr.)	10

	Samtals
Eigi höfð aðgát við akstur frá vegarbrún, skipt um akreina, ekið til hliðar, stöðvað eða dregið úr hraða (17. gr.)	7
Eigi notuð sú rein sem ökutæki er ætluð (13. gr.)	1
Eigi sýnd nægileg varúð við framúrakstur (a-d liðir 2. mgr. 20. gr.)	14
Eigi sýnd sérstök aðgát við vegamót (25. gr.)	29
Eigi vikið í tæka tíð fyrir ökutæki sem gefur hljóð- eða ljósmerki (8. gr.)	1
Eigi vikið nægilega eða dregið úr hraða (19. gr.)	2
Eigi vikið nægilega eða framúrakstur torveldaður	1
Eigi virtur almennur forgangur á vegamótum o.fl. (hægri reglan) (25. gr.)	7
Einstefna, ekið gegn einstefnu (5. gr.)	76
Ekið á röngum vegarhelmingi (14. gr.)	11
Ekið eða lagt á svæði sem ekki er ætlað umferð ökutækja (5. gr.)	8
Ekið eftir gangbraut/gangstíg (13. gr.)	12
Ekið fram úr við eða á vegamótum (22. gr.)	11
Ekið fram úr þegar vegsýn er skert (22. gr.)	2
Ekið hægra megin fram úr (20. gr.)	7
Ekið ógætlega á vegamótum (15. gr.)	12
Ekið óvarlega á vegamótum o.fl. (26. gr.)	1
Ekið vinstra megin fram úr ökutæki sem er að sveigja til vinstri (20. gr.)	1
Farmur, óhæfilega gengið frá farmi (73. gr.)	28
Farþegar eða farmur byrgja útsýn ökumanns (73. gr.)	1
Farþegar fluttir á þann hátt, að það veldur þeim eða öðrum hættu (73. gr.)	11
Forgangur ekki virtur (25. gr.)	72
Forgangur gangandi vegfaranda eigi virtur (26. gr.)	5
Framrúða og/eða fremri hliðarrúður þaktar litaðri plastfilmu. (Sbr. rgl. u.g.&b. 09.10.5, sbr. 60. gr. umfl.)	104
Framúrakstur rétt áður en komið er að gangbraut eða á henni (24. gr.)	9
Fyrirmælum lögreglu ekki hlítt (5. gr.)	13
Gangbrautarréttur eigi virtur (26. gr.)	8
Hangið í ökutæki á ferð (6. gr.)	8
Hemlabúnaði áfátt (59. gr.)	1
Hjálmur, farþegi á bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	1
Hjálmur, farþegi á léttu bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	5
Hjálmur, farþegi á torfærutæki án hlífðarhjálms (72. gr.)	2
Hjálmur, ökumaður á bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	4
Hjálmur, ökumaður á léttu bifhjóli án hlífðarhjálms (72. gr.)	8
Hjálmur, ökumaður á torfærutæki án hlífðarhjálms (72. gr.)	6
Hjólbarðar í ólagi (59. gr.)	10
Hlé ekki tekið frá akstri eftir meira en 6 klst. samfelldan akstur (Reglugl. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	4
Hliðarbil ófullnægjandi (20. gr.)	1
Hraðamæli áfátt (59. gr.)	1
Hættulegur farmur– ekki farið eftir ADR-reglum (73. gr.)	1
Hættulegur farmur– skortur ökumanns á tilskildum réttindum (ADR-réttindi) (73. gr.)	2
Lagt á röngum vegarhelmingi o.fl. (27. gr.)	77
Ljóskerjum eða glitaugum áfátt (59. gr.)	226

	Samtals
Maður á skíðum, hjólaskíðum, skautum o.þ.h. dreginn á vegi (6. gr.)	1
Manni, sem ekki hefur til þess réttindi, falin stjórn bifreiðar eða bifhjóls (58. gr.)	21
Manni, sem ekki hefur til þess réttindi, falin stjórn dráttarvélar, vinnuvélar, léttis bifhjóls eða torfærutæki (58. gr.)	2
Merkjagjöf vanrækt (31. gr.)	68
Nagladekk notuð án heimildar (59. gr.)	144
Neitað að skýra frá nafni og heimilisfangi (10. gr.)	1
Notkun skráningarskylds ökutækis án þess að það hafi verið skráð og skráningarmerki sett á það (63. gr.)	21
Of hraður akstur. Hraðamæling (37. gr.)	18.187
Of hraður akstur. Sérstök gerð ökutækja (38. gr.)	238
Of hraður akstur. Ökuhraði eigi miðaður við aðstæður (36. gr.)	35
Of margir farþegar (73. gr.)	107
Of stutt bil milli ökutækja (14. gr.)	44
Óheimil eða röng notkun ljósa (32. gr.)	218
Óheimil stöðvun eða lagning ökutækis á gangstétt, -stíg, umferðareyjum o.þ.h. Gjald skv. 108. gr.	20
Óhreinkun vegar, brot á reglum þar um o.fl. (77. gr.)	2
Óþarfa hávaði frá vélknúnu ökutæki (35. gr.)	10
Röng staðsetning fyrir og við beygju á vegamótum (15. gr.)	1
Samfelld sólarhringshvíld styttri en 4 klst. (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	1
Samfelld sólarhringshvíld styttri en 6 klst. (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	3
Samfelld vikuhvíld of stutt (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	3
Sérstakur öryggisbúnaður fyrir barn ekki notaður (71. gr.)	21
Skerming hjóla (17. gr. rgl.u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	1
Sköðun, vanrækt að færa ökutæki til aðalskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	3.548
Sköðun, vanrækt að færa ökutæki til endurskoðunar (67. gr. sbr. rg. 378/1998)	983
Skráningarmerki vantar eða eru ógreinileg (64. gr.)	222
Skráningarmerki vísitandi gerð ógreinileg (64. gr.)	4
Skráningarnúmer, brot á reglum um skráningarmerki og skráningarskírteini (64. gr.)	32
Skráningarskírteini fylgir ekki ökutæki (64. gr.)	7
Skyldur ökumanns brotnar, þegar ökutæki hefur stöðvast í sérstökum tilvikum (30. gr.)	2
Stokkið af eða á, eða verið utan á ökutæki á ferð (6. gr.)	1
Stýrisbúnaði áfátt (59. gr.)	1
Stöðvun ökutækis á eða við vegamót veldur óþarfa óþægindum (25. gr.)	1
Stöðvunarskylda ekki virt (5. gr.)	634
Stöðvunarskylda, forgangur ekki virtur (25. gr.)	43
Svigakstur á tveimur eða fleiri akreinum (23. gr.)	10
Tengibúnaði áfátt (59. gr.)	13
Tillitssemi, eigi sýnd nægjanleg tillitssemi eða varúð (4. gr.)	58
Umferðarmerki ekki virt (5. gr.)	155
Umferðarmerkingar, ekki ekið samkvæmt umferðarmerkingum (5. gr.)	77
Undirvörn (23. gr. rgl.u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	1
Útblásturskerfi áfátt (59. gr.)	9
Útsýn úr ökutæki áfátt (59. gr.)	31
Vanrækt að tilkynna lögreglu um slys (10. gr.)	36

	Samtals
Vanrækt að veita forgang við akstur út á veg frá bifreiðastæðum, lóðum, landareignum o.s.frv. (25. gr.)	11
Vátryggingaskylda vanrækt (93. gr.)	125
Vöntun á ökurita (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	1
Þess eigi gætt að farþegi yngri en 15 ára noti hlífðarhjálms (71. gr.)	2
Þess eigi gætt að farþegi yngri en 15 ára noti öryggis- og verndarbúnað (71. gr.)	51
Æfingaakstur, brot á reglum um æfingaakstur (57. gr.)	1
Ökuljós eigi tendruð í dagsbirtu (32. gr.)	58
Ökuljós eigi tendruð þegar birta er ófullnægjandi (32. gr.)	29
Ökumaður veldur hættu eða óþægindum við akstur undir brú, í göngum, undir rafmagns- eða símalínunum o.þ.h. (75. gr.)	1
Ökumaður vélknúins ökutækis notar farsíma án handfrjálms búnaðar (47a)	905
Ökuréttindi, bifreið dregur eftirvagn eða tengitæki sem gert er fyrir meira en 750 kg heildarþyngd, ekið án þess að hafa réttindi til slíks (50. gr.)	2
Ökuréttindi, akstur dráttarvélar án ökuréttinda (55. gr.)	1
Ökuréttindi, akstur léttis bifhjóls án ökuréttinda (55. gr.)	8
Ökuréttindi, akstur torfærutækis án ökuréttinda (55. gr.)	5
Ökuréttindi, akstur vinnuvélar án ökuréttinda (55. gr.)	2
Ökuriti – skráningarblað ekki notað (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	8
Ökuriti – skráningarblað ekki rétt út fyllt (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	24
Ökuriti – skráningarblað notað lengur en í einn sólarhring (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	15
Ökuriti starfar ekki sem skyldi (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl. og IV. kafla reglugerðar EBE nr. 3821/1985)	35
Ökuskírteini ekki meðferðis (48. gr.)	2.235
Ökuskírteini, ekið án þess að endurnýja ökuskírteini (48. gr.)	668
Ökutæki bakkað eða snúið þannig að hætta eða óþægindi skapast fyrir aðra (17. gr.)	50
Ökutæki ekki fært til reglubundinnar árlegrar skoðunar eða mælingar og skoðunar á 6 ára fresti (Reglug. nr. 136/1995, sbr. 6. mgr. 44. gr. umfl.)	13
Ökutæki ekki haldið nægjanlega til hægri (14. gr.)	2
Ökutæki lagt við vatnshana slökkviliðs (28. gr.)	12
Ökutæki lagt þannig að það veldur óþægindum eða hættu fyrir umferð (27. gr.)	50
Ökutæki stöðvað eða lagt á eða við gangbraut. Gjald skv. 108. gr.	1
Ökutæki stöðvað eða lagt á eða við vegamót. Gjald skv. 108. gr.	1
Ökutæki stöðvað eða lagt á merktu bifreiðastæði leigubifreiða eða fatlaðra. Gjald skv. 108. gr.	2
Ölvun við stjórn hests (45. gr.)	4
Öryggisbelti/bílbelti ekki notað af farþega (71. gr.)	197
Öryggisbelti/bílbelti ekki notað af ökumanni (71. gr.)	2.000
Öryggisbúnaði ökutækis áfátt (59. gr.)	8
Öryggisbúnaður (24. gr. rgl. u.g.&b. sbr. 59. gr. umfl.)	1
Samtals	34.035

2. Hverjar voru heildarfjárhæðir sekta skipt eftir brotum árið 2003 og það sem af er árinu?

Heildarfjárhæð álagðra sekta vegna ársins 2003 nemur 803.326.940 kr. Ekki er unnt að nálgast upplýsingar um fjárhæðir álagðra og innheimtra sekta eftir ákveðnum brotaflokkum sökum þess fyrirkomulags sem í gildi er milli Fjárslu ríkisins og embættis ríkislögreglustjórans, þess efnis að Fjárslu ríkisins heldur saman upplýsingum um fjárhæðir sekta og innheimtu þeirra en ríkislögreglustjóri heldur utan um fjölda sekta og skiptingu þeirra eftir brotum. Þetta fyrirkomulag, sem á rætur að rekja til sameiginlegrar ákvörðunar ríkislögreglustjórans og Fjárslu ríkisins (þá tekjubókhalds ríkisins) haustið 1997, átti m.a. að undirstrika það að sektir lögreglu væru refsiviðurlög við brotum og að engin tengsl væru milli fjárhags lögreglunnar og innheimtra sekta sem renna í ríkissjóð. Samkvæmt því sem hér er rakið eru ekki fyrirbyggjandi tölur yfir fjárhæðir álagðra eða innheimtra sekta eftir brotaflokkum, einvörðungu eftir tegundum sekta. Frekari tölulegar upplýsingar um innheimtu sekta fyrir árið 2003 koma fram í töflunni hér á eftir. Álagðar sektir vegna fyrstu níu mánaða þessa árs nema samtals 624.302.238 kr.

Innheimta sekta árið 2003					
Tegund sekta	Álagning	Breytingar	Afskriftir	Nettó-álagning	Greiðslur
Sektarboð	564.944.687	208.187.250	69.000	356.688.437	366.989.790
Dómsáritanir	107.643.228	2.666.552	466.469	104.510.207	71.130.860
Sektargerðir	130.739.025	23.522.708	2.626.282	104.590.035	112.296.926
Samtals	803.326.940	234.376.510	3.161.751	565.788.679	550.417.576

3. Hvað fengu margir staðfesta umferðarpunkta árið 2003, sundurliðað eftir kyni og aldri?

Árið 2003 fengu alls 14.355 einstaklingar staðfesta punkta í ökuferilsskrá vegna umferðarlagabrota, þar af voru 10.992 karlar og 3.363 konur. Nánari sundurgreining eftir kyni og aldri kemur fram í eftirfarandi töflum.

Fjöldi einstaklinga sem fengu staðfesta umferðarpunkta árið 2003, greint eftir aldri og kyni.

	Karl	Kona	Samtals
15–24	3.646	1.161	4.807
25–34	2.613	826	3.439
35–44	2.118	663	2.781
45–54	1.498	444	1.942
55–64	767	191	958
65–74	257	63	320
75–84	85	13	98
85–94	8	2	10
Samtals	10.992	3.363	14.355

Aldur og kyn þeirra sem fengu staðfesta umferðarpunkta árið 2003.

Aldur	Karl	Kona	Samtals
15	15	4	19
16	47	8	55
17	300	92	392
18	562	180	742
19	542	179	721
20	509	165	674
21	470	158	628
22	407	142	549
23	412	124	536
24	382	109	491
25	308	91	399
26	274	100	374
27	296	74	370
28	255	89	344
29	251	78	329
30	282	85	367
31	255	87	342
32	225	77	302
33	232	78	310
34	235	67	302
35	254	55	309
36	214	72	286
37	246	74	320
38	210	70	280
39	210	70	280
40	207	60	267
41	189	82	271
42	199	62	261
43	205	66	271
44	184	52	236
45	170	54	224
46	178	47	225
47	161	60	221
48	161	56	217
49	163	50	213
50	161	47	208
51	141	33	174
52	121	28	149
53	129	35	164
54	113	34	147
55	98	30	128
56	106	23	129
57	99	14	113
58	88	35	123
59	88	18	106

Aldur	Karl	Kona	Samtals
60	77	18	95
61	66	17	83
62	51	12	63
63	49	12	61
64	45	12	57
65	30	11	41
66	41	5	46
67	24	10	34
68	32	5	37
69	22	7	29
70	27	4	31
71	26	5	31
72	19	4	23
73	24	9	33
74	12	3	15
75	16		16
76	9	1	10
77	13	2	15
78	11	2	13
79	9	1	10
80	10	2	12
81	5	3	8
82	7	2	9
83	2		2
84	3		3
85	4		4
86	1		1
87	3	1	4
89		1	1
Samtals	10.992	3.363	14.355

4. *Hvernig hefur sektakerfið reynst að mati ráðherra og eru fyrirhugaðar breytingar á því?*

Mat ráðherra er að sektarkerfi lögreglunnar hafi reynst með ágætum og enn er stefnt að því að bæta það. Breytingar í þá átt getur að líta í frumvarpi til breytinga á lögum um meðferð opinberra mála, sem lagt verður fram á þessu þingi, en að því er viðvíkur sektum og sektarinnheimtu er lagt til í frumvarpinu að lögreglu verði heimilt að bjóða sakborningi að ljúka máli með greiðslu sektar á vettvangi, að því tilskildu að sektarþoli gangist skýlaust við broti sínu og að sekt fari ekki fram úr 50.000 kr. Með þessu móti verður ferill máls að öllu leyti birtur á vettvangi brots og verða ítrekuð sektarboð og birting áritaðra sektarboða því óþörf. Um reynsluna af sektarkerfi lögreglunnar, m.a. í sögulegu ljósi, vísast að öðru leyti til fylgiskjals.

Fylgiskjal.**Greinargerð um reynsluna af sektarkerfi lögreglunnar.**
(15. október 2004.)

Það má segja að ófremdarástand hafi ríkt hjá mörgum lögregluembættum varðandi lögreglustjórásáttir fram til ársins 1998. Ekki var til samræmt kerfi til að halda utan um ákvörðun, álagningu og vinnslu sekta og samræmdar reglur um hvaða brot skyldi sekta fyrir og þá hvaða sektarfjárhæðum skyldi beitt skorti. Sem dæmi má nefna að hjá lögreglustjóranum í Reykjavík höfðu tvær skrifstofustúlkur það að aukavinnu eftir kl. 17:00 á daginn, á árinu 1997, að skrá alla greiðsluseðla vegna útsendra sekta embættisins inn í tekjubókhald ríkisins og þeir síðan prentaðir út úr því og sendir sakborningum. Þetta var tímafrek vinna og fjöldi útsendra sekta fór því eftir því hver afköst þessara stúlkna voru. Þegar kom að eftirfylgni við þessar sektir, þurftu þessar sömu stúlkur að útbúa ítrekunarbref vegna sektanna í tekjubókhaldskerfinu og senda út. Þetta varð þess valdandi að fjöldi sekta á ári var takmarkaður og eftirfylgni að sama skapi lítil. Mál sem hefði átt að ljúka með lögreglustjórásátt og greiðslu sektar fengu síður framgang og tíðum mátti sjá mál vegna umferðarlagabrot skráð lokið með “áminningu”, en þau málslok áttu að eiga við tiltekin hegningarlagabrot á þeim tíma. Önnur embætti beittu ýmist svipuðum aðferðum eða voru með heimasmiðuð tölvuforrit til að halda utan um sektir, en eftir sem áður var mismunandi fyrir hvaða brot var sektað hjá embættunum og sektarfjárhæðir mismunandi.

Með breytingu á lögum um meðferð opinberra mála og útgáfu reglugerðar um lögreglustjórásáttir árið 1997, sem og reglugerðar um sektir og önnur viðurlög vegna umferðarlagabrot, og því samhliða starfrækslu nýs miðlægs hugbúnaðar hjá Ríkislögreglustjóra til að halda utan um lögreglustjórásáttir, varð breyting á. Í viðauka við reglugerð um sektir og önnur viðurlög vegna umferðarlagabrot voru tilgreindar sektarfjárhæðir við hinum ýmsu umferðarlagabrotum og umferðarpunktar vegna tiltekinna brota tilgreindir. Utan um þetta allt hélt og heldur síðan þessi nýi hugbúnaður, sektarkerfið. Útsending lögreglustjórásátta, sektarboða og sektargerða, álagning sektanna og útsending ítrekana útheimti mun minni vinnu og nær engin takmörk voru til dæmis fyrir því hve mörg sektarboð á greiðsluseðlum voru send út á degi hverjum. Allir greiðsluseðlar vegna sektarboða, sem og ítrekanir vegna sektarboða og sektargerða eru prentaðar út á einum og sama stað. Frá því

sektarkerfið var tekið í notkun og allt til áramótanna 2002-2003 sá ríkislögreglustjórinn um útprentunina og póstlagningu, en frá ársbyrjun 2003 hefur sýslumaðurinn á Hvolsvelli séð um þann þátt.

Samkvæmt þeim tölum sem ríkislögreglustjórinn hefur árlega birt frá árinu 1999 með innheimtuárangri vegna sekta, kemur í ljós að rúmlega 80% sektarboða lýkur með greiðslu þeirra. Þegar kemur að úrvinnslu þeirra tæplega 20% sektarboða sem eftir standa, sér í lagi þeirra sem sendar eru til áritunar hjá dómara, vandast hins vegar málið og sé hægt að tala um “flöskuháls”, þá hefur hann með hinu nýja fyrirkomulagi færst frá fyrstu stigum yfir á fullnustustig málanna. Málin hafa sem sagt greiðan aðgang meðan þau eru á “lögreglustigi” en þegar kemur á “ákærustig” og “fullnustustig” hægist á vinnslunni.

Lögreglan heldur ekki yfirlit yfir álagðar eða innheimtar fjárhæðir vegna sekta. Í samráði við tekjubókhald ríkisins á árinu 1997 var ákveðið að tekjubókhaldið annaðist slíkt utanumhald, en ríkislögreglustjórinn héldi saman upplýsingum um fjölda sektanna. Ekki er hægt að bera saman innheimtu fyrir og eftir að sektarkerfið var tekið í notkun. Upplýsingar um fjölda sekta eru ekki aðgengilegar og það var mismunandi milli embætta á hvaða tekjulið ríkisbókhaldsins sektirnar voru færðar, en samkvæmt upplýsingum frá tekjubókhaldi ríkisins í ársbyrjun 2002 jókst heildarfjárhæð álagðra sektarboða um 50% milli ára 1997 og 1998 eða um 62,6 milljónir króna. Sambærilegur samanburður þriggja ára fyrir og eftir gangsetningu miðlæga sektarkerfisins sýnir að innheimtan jókst um 118% á fyrstu þremur árunum eftir gangsetninguna eða um tæpar 320 milljónir króna. Alls höfðu innheimst í ríkissjóð vegna sektarboða lögreglu á árunum 1998 til og með 2001 kr. 854,8 milljónir króna